

Per fi tenim, a les nostres mans, i calenteta encara, la monografia del Museu de Ciències de Barcelona "Spring migration in the western Mediterranean and NW Àfrica: the results of 16 years of the Piccole Isole project". Han estat més de vint anys de seguiment mitjançant campanyes d'anellament exemplars, aplicant la metodologia de l'esforç constant, que garanteix la comparació al llarg dels anys i l'establiment de tendències migratòries o poblacionals.

El pes qualitatiu i quantitatiu de les estacions balears, singularment l'Illa de l'Aire a Menorca i Cabrera a Mallorca, ha estat fonamental, com també la participació dels anelladors: la dedicatòria de la monografia ("a tots els anelladors que han participat en aquest projecte, pel seu esforç i dedicació a l'estudi de la migració dels ocells a l'oest de la Mediterrània i el nord-oest d'Àfrica") reconeix el treball additiu, voluntari i entusiasta de desenes d'anelladors amateurs, coneixedors sovint, en molt major mesura, de la realitat de la nostra avifauna que l'administració encarregada de protegir-la i gestionar-la.

La nova administració autonòmica dels parcs balears, i figures fa

temps senyeres, ai, de l'ornitologia balear, han menyspreat els treballs de seguiment basats en l'anellament científic, bé per incompatibilitat ideològica –cosa que es pot entendre en el primer cas– bé per incomprensió de la seva importància i la rellevància de les dades aportades –cosa també comprensible en el primer cas, però veritablement sorprenent en el segon.

El seguiment a llarg termini és un dels requeriments necessaris en aquests moments per a poder entendre els fenòmens de canvi global detectats en nombre creixent a partir del canvi climàtic, i correlacionar ambdós fenòmens. El problema és que els projectes de recerca de caire estrictament científic i universitari tenen una duració normal de quatre o cinc anys, sis com a màxim, absolutament insuficient per a valorar fenòmens que es desenvolupen mitjançant patrons additius, lents i progressius –com ara els canvis fenològics–, i que, habitualment, necessiten períodes de seguiment de més de vint anys. El problema és tan greu que ha estimulat la posada en marxa a Estats Units, i poc després a la resta del món, de programes de seguiment a llarg termini, denominats LTER (de Long Term Ecolo-

gical Research); a Espanya existeix un programa en marxa, amb estacions de seguiment complexes instal·lades a tot arreu, des de zones humides com Doñana fins als llacs cimers del Pirineu lleidatà. No hi ha cap illa mediterrània al programa LTER; Cabrera ha estat convidada recentment a formar-ne part, i el projecte Piccole Isole és, fins ara, la nostra aportació de més llarga durada, si més no l'única.

En el cas de l'ornitologia, el seguiment a llarg termini ens aporta, a més, la informació clau per a valorar les tendències poblacionals de disminució, estabilitat o augment, necessàries per a decidir, entre d'altres, les mesures de conservació que les administracions han d'adoptar per a garantir llur conservació.

Però això no ho hauríem d'explicar nosaltres. La realitat és que, amb el mentider nom de la crisi, les campanyes d'anellament a espais naturals protegits promogudes per Espais de Natura Balear desapareixen enguany, amb el resultat desastrós del trencament de la continuïtat de les dades científiques obtingudes. Al Parc Nacional de Cabrera la mesura sembla especialment dolorosa i contribueix a la sensació creixent a àmbits conservacionistes que el Parc nacional estava millor gestionat en mans de l'Estat.

Donem doncs la benvinguda a aquest magnífic treball, del qual el GOB, a través del grup d'anellament, es felicita i enorgulleix, com a contribució a l'avanç de la ciència de la conservació dels aucells al nostre país i a tota la Mediterrània. •

Bulgària

Text i fotos: Josep Manchado

Aquest viatge a la costa oriental de Bulgària, al mar Negre, es va originar a les llargues jornades d'observació de la migració a Albercutx, per part d'un bon nombre dels que formem part del GORA (Grup d'Observació de Rapinyaires d'Albercutx). Si bé inicialment érem un grapat els qui pensàvem fer el viatge, la crisi va seguir colpejant l'economia de les Illes durant el 2011 i, finalment, només vàrem poder anar-hi tres: Juanjo Bazan, Maties Rebassa i Josep Manchado.

